SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 114/06-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. apríla 2006 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátom JUDr. P. Z., P., ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 To 23/03 z 23. apríla 2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. februára 2006 doručená sťažnosť J. Š., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. P. Z., P., ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 To 23/03 z 23. apríla 2003.

V sťažnosti sťažovateľ uviedol, že za trestný čin lúpeže, nedovoleného ozbrojovania spolupáchateľstvom bol rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 T 5/01 z 15. novembra 2002 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 23/03 z 23. apríla 2003 odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 rokov so zaradením do III. nápravnovýchovnej skupiny. Podľa neho však v predmetnom trestnom konaní došlo k porušeniu jeho ústavných práv, a preto v sťažnosti poukázal na rozhodujúce skutkové okolnosti, ktoré ho viedli k tomuto záveru.

Dňa 7. novembra 2002 na hlavnom pojednávaní pred krajským súdom v konaní 1 T 5/01 predniesol námietku zaujatosti voči členovi senátu J. B. z dôvodu, že tento počas hlavného pojednávania čítal dennú tlač. Krajský súd ani najvyšší súd nevyslovili zaujatosť člena príslušného senátu a nevylúčili ho z prejednávania predmetnej trestnej veci. Na hlavnom pojednávaní krajského súdu 12. novembra 2002 sťažovateľ opätovne vzniesol námietku zaujatosti, ale už voči všetkým členom senátu, pretože podľa neho bezdôvodne tolerovali členovi senátu čítanie novín počas hlavného pojednávania, keď sa vykonávali dôkazy rozhodujúce pre posúdenie jeho viny, resp. pre posúdenie výšky a druhu trestu.

Krajský súd uznesením sp. zn. 1 T 5/01 z 12. novembra 2002 rozhodol, že predseda senátu ani členovia senátu v uvedenej trestnej veci nie sú zaujatí a nie sú vylúčení z prejednávania veci. Sťažnosti sťažovateľa proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu najvyšší súd na neverejnom zasadnutí 5. februára 2003 nevyhovel s odôvodnením, že ak sa členovia senátu, resp. niektorý člen senátu náležite nevenuje priebehu konania, nie je táto skutočnosť sama o sebe dôvodom na vyslovenie ich zaujatosti. K rovnakému záveru došla aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), ktorá rozhodujúc o podnete sťažovateľa na podanie sťažnosti pre porušenie zákona z 20. januára 2004 proti právoplatnému rozhodnutiu súdu (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 23/03 z 23. apríla 2003) tento listom z 26. septembra 2005 odložila ako neopodstatnený, pretože nezistila žiadne skutočnosti odôvodňujúce podanie sťažnosti pre

porušenie zákona v prospech sťažovateľa. Podľa tvrdenia sťažovateľa mu predmetné rozhodnutie generálnej prokuratúry sp. zn. XV Pz 176/04 bolo doručené 14. decembra 2005.

V súvislosti s uvedenými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu sťažovateľ je toho názoru, že došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Porušenie označeného základného práva sťažovateľ namieta aj z dôvodu, že napriek podaniu sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu na pojednávaní 12. novembra 2002, tento súd v rozpore so zákonom vykonal vyhlásenie rozsudku dňa 15. novembra 2002, ako aj nezákonne postupoval pri vypočutí chráneného svedka.

Sťažovateľ je toho názoru, že krajský súd aj najvyšší súd nepostupovali v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, a v tomto podľa neho nezákonnom postupe vidí aj porušenie základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd deklaroval, že najvyšší súd porušil svojím konaním čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že mu nezabezpečil právo na súdnu ochranu, čl. 48 ods. 2 ústavy tým, že mu nezabezpečil prerokovanie veci v jeho prítomnosti a čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že mu neumožnil právo na spravodlivý proces. Zároveň žiada, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 700 000 Sk.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie

konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ochrana základných práv a slobôd v konaní pred ústavným súdom je poskytovaná proti konkrétne vymedzeným porušovateľom označených práv a slobôd, ktorí majú právomoc (kompetenciu) konať a rozhodovať o otázkach spojených so základnými právami a slobodami v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy. Je na sťažovateľovi, aby uviedol konkrétny orgán verejnej moci, ktorý je v jeho veci oprávnený a povinný chrániť základné práva a slobody v rozsahu vymedzenom konkrétnymi všeobecne záväznými právnymi predpismi, predovšetkým zákonmi.

Sťažovateľ ako porušovateľa ním označených základných práv označil v záhlaví svojej sťažnosti najvyšší súd. V petite sťažnosti žiada ústavný súd, aby vyslovil porušenie ním označených základných práv konaním tohto porušovateľa. Z písomného podania sťažovateľa a jeho právneho zástupcu je teda zrejmé, že ten, o kom sa v podnete tvrdí, že porušil jeho základné práva a proti komu návrh smeruje, je najvyšší súd (teda nie aj krajský súd, ani generálna prokuratúra).

Keďže v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone – čo nie je tento prípad), zvlášť pokiaľ ide o označenie osoby, proti ktorej návrh smeruje (odporcu), ústavný súd v uvedenom rozsahu vec ďalej skúmal a rozhodol v nej.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd zistil, že sťažnosť sťažovateľa týkajúca sa rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 23/03 z 23. apríla 2003 v trestnom konaní vedenom proti nemu je podaná oneskorene.

V okolnostiach prípadu je zjavné, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nadobudol právoplatnosť skôr ako dva mesiace pred 15. februárom 2006, keď sa sťažovateľ obrátil na ústavný súd. Vyplýva to z dátumu jeho podnetu podaného 20. januára 2004 Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky na podanie sťažnosti pre porušenie zákona proti právoplatnému rozhodnutiu najvyššieho súdu. Vzhľadom na uvedené o viazanosti návrhom ústavný súd sa nezaoberal argumentáciou sťažovateľa o zachovaní lehoty na podanie sťažnosti ním počítanej od doručenia rozhodnutia generálnej prokuratúry o podnete na podanie sťažnosti pre porušenie zákona.

Preto je sťažnosť namietajúca porušenie sťažovateľových základných práv rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 23/03 z 23. apríla 2003 podaná oneskorene.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2006